

**ПРО СТАН
УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ,
ВИКЛИКИ ЧАСУ І НАПРЯМИ РОЗВИТКУ:
ДОСВІД НМУ імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
І ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ**

К.М. АМОСОВА

---

14 лютого 2017 р., Київ

НАЙВАЖЛИВІШІ ЗМІНИ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ З 2014 р. (1)

- **Закон України «Про вищу освіту» – 2014 р.:**
  - внутрішньовузівська демократія
  - автономія
  - зменшення переобтяжливого аудиторного навантаження для викладачів та студентів
- **Перехід на підготовку, замість спеціаліста – магістра медицини (освітнього) – 2016 р.**

АЛЕ: відсутні затверджені державні стандарти і навчальний план
- **Вперше в 2016 р. включено обов'язкову дисципліну – «Підготовка офіцерів запасу»**

НАЙВАЖЛИВІШІ ЗМІНИ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ З 2014 р. (2)

- Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо працевлаштування випускників» – 2016 р., набув чинності з січня 2017 р.
АЛЕ: відсутні підзаконні акти щодо його імплементації
- Нові спеціальності – 2017 р. для ліцензування: «педіатрія», «громадське здоров'я», «медична психологія» і «фізична терапія, ерготерапія» (замість «медична і психологічна реабілітація» – 2016)
- Зменшення переліку пільгових категорій абітурієнтів: НМУ: 2015 р. – 16%, 2016 р. – 2,5%

ВИЗНАЧАЄМО СТРАТЕГІЧНУ ОСВІТЯНСЬКУ МЕТУ

- **Визнання українського диплому в світі**
- **Збільшення рівня задоволеності «споживачів»:**
  - студентів
  - управлінців
  - суспільства

НАША МЕТА – ВХОДЖЕННЯ В МІЖНАРОДНІ РЕЙТИНГИ ВИШІВ

- У 2016 р. НМУ отримав **3 зірки QS Stars**, ставши першим та єдиним медичним ВНЗ в Україні, який отримав таку високу загальну оцінку
- НМУ представлений в міжнародному рейтингу **U-Multirank**

QS STARS
RATED FOR EXCELLENCE
2016

*Bogomolets National
Medical University*

The QS Intelligence Unit has, through rigorous and independent data collection and analysis of performance metrics as set out in the QS Stars™ methodology, rated Bogomolets National Medical University as a Three Stars institution.

The QS Stars™ rating system is operated by the QS Intelligence Unit, the independent compiler of the QS World University Rankings™ since 2004. The system evaluates universities across a wide range of important performance indicators in set against pre-established international standards. By covering a broader range of criteria than any world ranking exercise, QS Stars™ shows a light on both the excellence and the diversity of the rated institutions.

CATEGORY	STAR RATING
Teaching	★★★★★
Employability	★★★★★
Research	★★★
Internationalization	★★★★★
Facilities	★★★★★
Social Responsibility	★★★★★
Inclusiveness	★★★★★
Overall	★★★★★

Ben Swire - Head of QS Intelligence Unit

QS Stars™ - © 2014 QS Intelligence Unit is a division of QS Quacquarelli Symonds Ltd. **QS INTELLIGENCEUNIT**

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ПРОХІДНИХ БАЛІВ ВНЗ УКРАЇНИ – бюджет 2015 та 2016 рр.

Спеціальність, ВНЗ	2015	2016
Прохідний бал стоматологія НМУ	194,64 (n=8)	185,35 (n=8)
Право, НУ «Києво-Могилянська академія»	189,86 (n=60)	182,80 (n=68)
Право, юридичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка	186,58 (n=155)	181,275 (n=150)
Прохідний бал медицина НМУ	181,36 (n=610)	170,25 (n=780)
Філологія, французька мова і література, КУ імені Бориса Грінченка	176,45 (n=8)	163,95 (n=8)
Середня освіта, біологія, НПУ імені М.П. Драгоманова	157,44 (n=23)	154,65 (n=23)

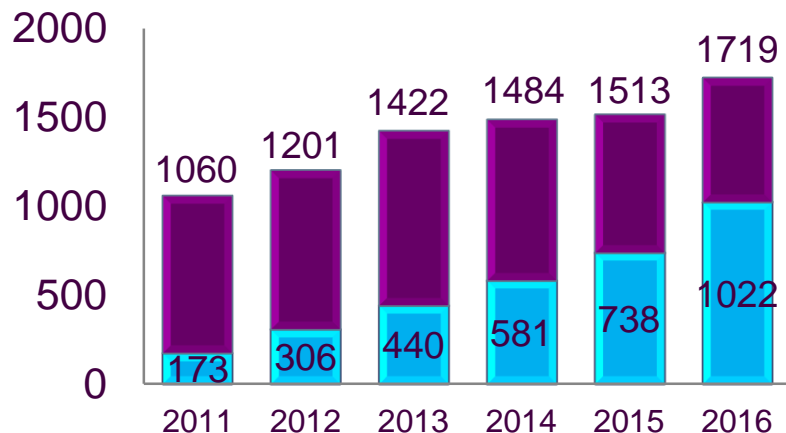
ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ПРОХІДНИХ БАЛІВ ВНЗ УКРАЇНИ – контракт 2015 та 2016 рр.

Спеціальність, ВНЗ	2015 р.	2016 р.
Філологія, французька мова і література, КУ імені Бориса Грінченка	I 155,68 (n=7)	II 134,70 (n=7)
Право, НУ «Києво-Могилянська академія»	II 154,32 (n=65)	I 156,44 (n=57)
Право, юридичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка	144,57 (n=404)	117,90 (n=375)
Прохідний бал медицина НМУ	128,96 (n=160) IV місце	126,70 (n=180) IV місце !
Прохідний бал стоматологія НМУ	118,3 (n=342) VI місце	126,90 (n=342) III місце !
Середня освіта, біологія, НПУ імені М.П. Драгоманова	125,74 (n=52)	110,85 (n=52)

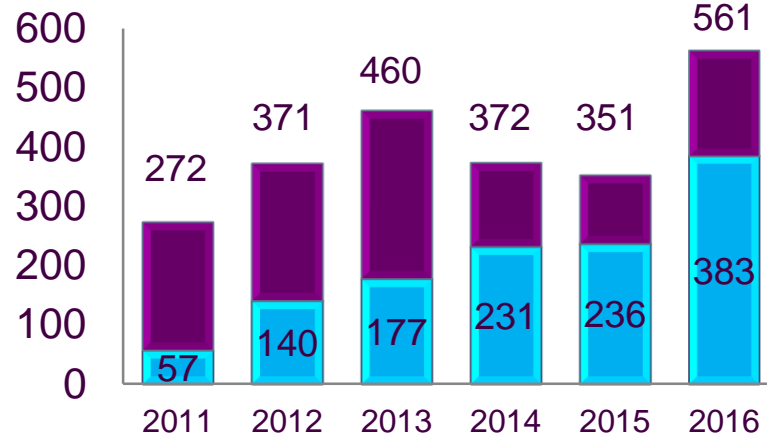
КОНТИНГЕНТ СТУДЕНТІВ – ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН І ЇХНЄ ВІДРАХУВАННЯ В НМУ ЯК ПОКАЗНИК УСПІШНОСТІ

КОНТИНГЕНТ

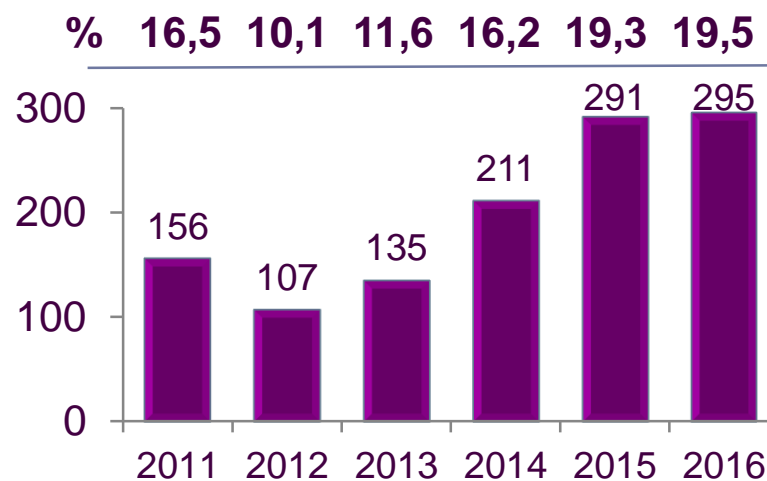

■ всього   ■ у т.ч. англomовної форми навчання

ЗАРАХОВАНО НА І КУРС

ВІДРАХУВАННЯ

+62,6% з 2011 по 2016 рр.
НАПРЯМИ МЕДИЦИНА
 СТОМАТОЛОГІЯ

ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ: ЩОРІЧНЕ ВІДРАХУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Навчальний рік	Всього осіб (%)	В т.ч. бюджетна форма навч.	В т.ч. контрактна форма навч.
2013/2014	658 6,6%	162 4,6%	496 7,6%
2014/2015	733 7,3%	208 4,5%	525 8,1%
2015/2016	732 6,6%	222 4,9%	510 7,7%

станом на 31.08

ОПАНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ОТРИМАННЯМ СЕРТИФІКАТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ (І НЕ ТІЛЬКИ) ВИКЛАДАННЯ І НАУКИ

ПРОГРАМА З BRITISH COUNCIL - 2016

Протестовано викладачів

– **80** осіб,

Визначений рівень B2-C

– **36** осіб

Розпочато навчання

– **27** осіб, в т.ч.

■ Інтенсивний курс – **13** осіб

■ за звичайною програмою
– **14** осіб

ВЕКТОР НА ПУБЛІКАЦІЇ В МІЖНАРОДНИХ НАУКОВОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ

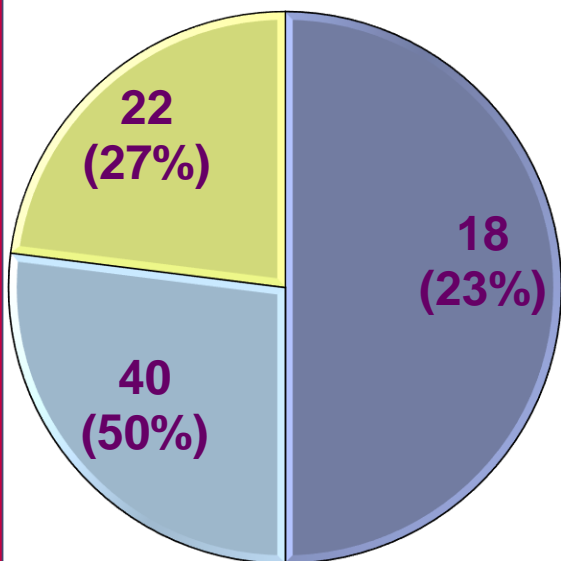
ЦИТУВАННЯ В НАУКОМЕТРИЧНІЙ БАЗІ ДАНИХ SCOPUS

Рік	Місце НМУ серед всіх ВНЗ України	Індекс Гірша
2014	19	21
2015	16	24
2016	14	28

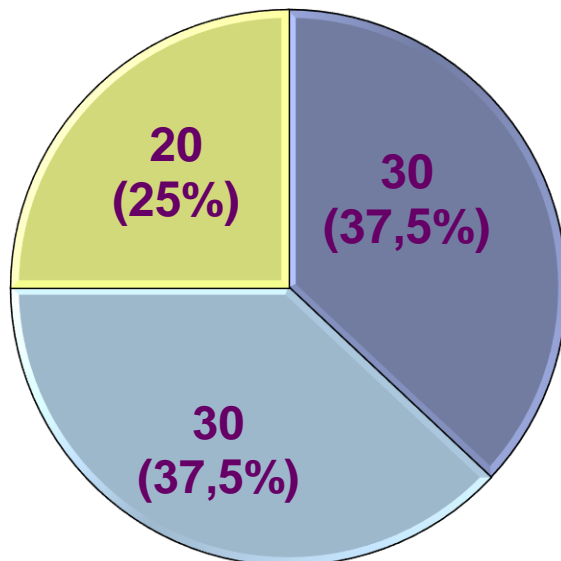

ДИНАМІКА ІНДЕКСУ ГІРША КАФЕДР НМУ за 2014-2016 рр.

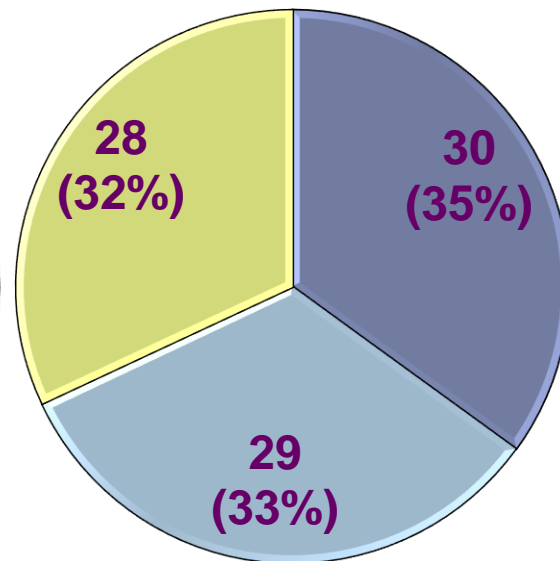
2014 р.

2015 р.

2016 р.

 індекс Гірша 0

 індекс Гірша <5

 індекс Гірша ≥ 5

НАДХОДЖЕННЯ В СПЕЦФОНД ЯК ПОКАЗНИК УСПІШНОСТІ І ЇХНЯ СТРУКТУРА

млн грн

КПКВК	Назва бюджетної програми	2014	2015	2016
2301070 №1 2301120 №4	ОСВІТЯНСЬКІ ПОСЛУГИ	185,3	260,8	314,1
2301020 №2	НАУКА І НАУКОВІ КАДРИ	12,3	20,2	34,1
2301200 №3	ЛІКУВАЛЬНО-КОНСУЛЬТ. РОБОТА	1,0	1,1	1,9
	ВСЬОГО	198,6	282,1	352,1

За аудитом Розрахункової палати 2016 р.
бюджетне фінансування НМУ склало **30%**
від плану – **найгірше** серед ВМНЗ України!

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ (млн грн / %)

Видатки	2014		2015		2016	
	сума	%	сума	%	сума	%
Зарплата з нарахуванням	110,3	72,2	146,1	67,1	153,8	57,2
Оплата послуг на утримання та комунальних послуг	15,9	10,4	28,9	13,3	38,9	14,4
Ремонт корпусів і гуртожитків	17,3	11,3	30,0	13,8	29,9	11,1
Забезпечення навчального і наукового процесу	6,2	4,1	8,6	3,9	45,1	16,7
Інші	3	2	4,2	1,9	1,6	0,6
Всього	152,7	100,0	217,8	100,0	269,3	100,0
Залишок коштів на 31.12 (млн грн)	76,9		≈ 133,0		217,7	

**ГАЛЬМУЮЧИЙ
ЧИННИК:**

Відсутність реалізації Закону України “Про вищу освіту” щодо економічно-господарської автономії

ПРОЦЕСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ: СЕРТИФІКАТ ISO 9001: 2008

освітні, лікувально-консультативні послуги та наукова діяльність

THE INTERNATIONAL CERTIFICATION NETWORK®

CERTIFICATE

IQNet and
DQS GmbH Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen
hereby certify that the company

Bogomolets National Medical University
T. Shevchenka boulevard, 13
01601, Kyiv
Ukraine

has implemented and maintains a **Quality Management System.**

Scope:
Providing of Educational Services

Through an audit, documented in a report, it was verified that the management system fulfills the requirements of the following standard:

ISO 9001 : 2008

Valid from	2015-06-18
Valid until	2018-06-17
Date of certification	2015-06-18

Registration number: DE-31400058 QM08

 Michael Drechsel
 President of IQNet

 Gotz Blechschmidt
 Managing Director of DQS GmbH

IQNet Partners*:
AENOR Spain AFNOR Certification France AIB-Vincotte International Belgium ANCE-SIGE Mexico APCER Portugal CCC Cyprus
CISQ Italy CQC China CQM China COS Czech Republic Cro Cert Croatia DQS Holding GmbH Germany
FCAV Brazil FONDONORMA Venezuela ICONTEC Colombia IMNC Mexico Inspecta Certification Finland IRAM Argentina
JQA Japan KFQ Korea MIRTEC Greece MSZT Hungary Nemko AS Norsay NSAI Ireland PCCC Poland
Quality Austria Austria RR Russia SII Israel SIQ Slovenia SIRIM QAS International Malaysia
SQS Switzerland SRAC Romania TEST St Petersburg Russia TSE Turkey YUGS Serbia
IQNet is represented in the USA by: AFNOR Certification, CISQ, DQS Holding GmbH and NSAI Inc.
* The list of IQNet partners is valid at the time of issue of this certificate. Updated information is available under www.iqnet-certification.com

CERTIFICATE

This is to certify that

Bogomolets National Medical University
T. Shevchenka boulevard, 13
01601, Kyiv
Ukraine

has implemented and maintains a **Quality Management System.**

Scope:
Providing of Educational Services

Through an audit, documented in a report, it was verified that the management system fulfills the requirements of the following standard:

ISO 9001 : 2008

Certificate registration no.	31400058 QM08
Valid from	2015-06-18
Valid until	2018-06-17
Date of certification	2015-06-18

DQS GmbH
Gotz Blechschmidt
Gotz Blechschmidt
Managing Director

Accredited Body: DQS GmbH, August-Schanz-Straße 21, 60433 Frankfurt am Main

ПРОЦЕСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НМУ В ДІЇ:

Анонімне анкетування студентів щодо задоволеності / незадоволеності навчанням і стиканням із корупцією соціологічною групою НМУ

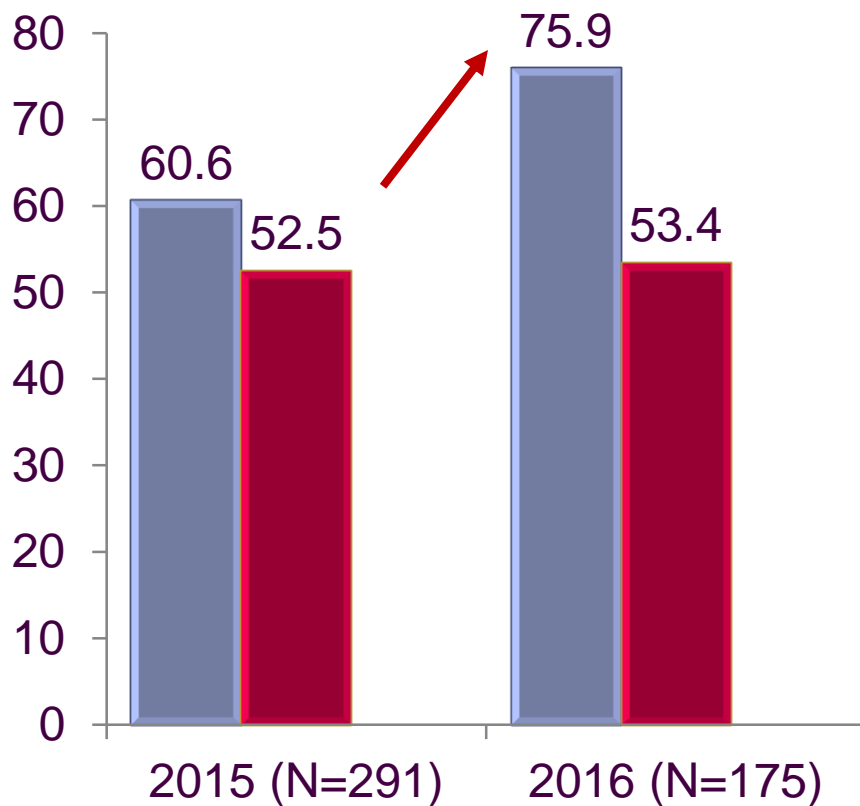
Рік	К-ть анкет
2014	≈ 10 000
2015	≈ 10 000
2016	≈ 11 800
Всього	≈ 31 800

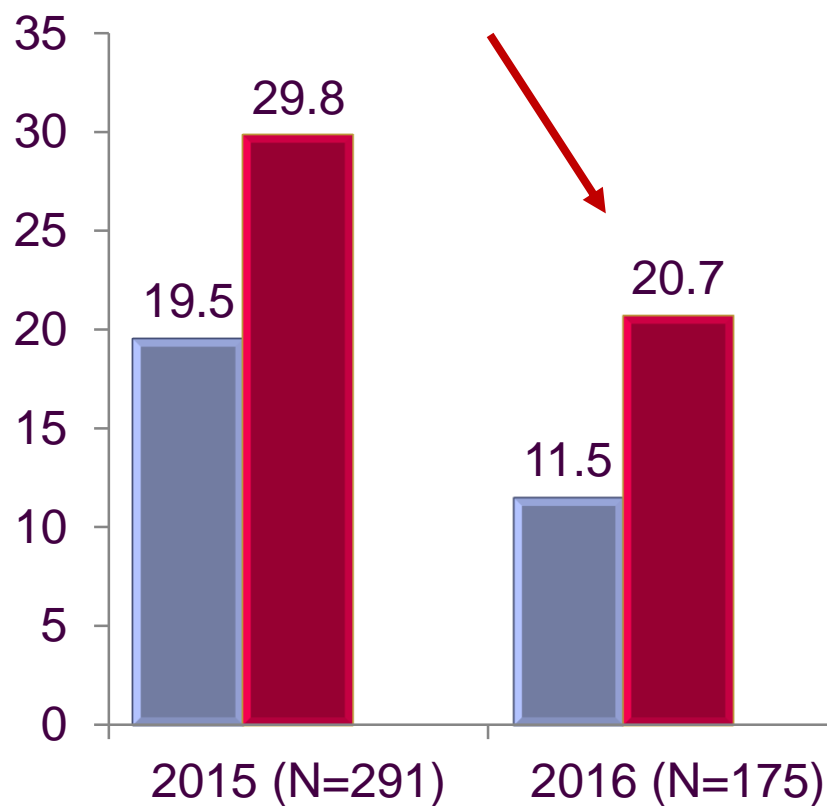

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ за даними анонімного опитування студентів-випускників після державної атестації

РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕНОСТІ
ВИКЛАДАННЯМ (%)
(в період 2009-2015, 2010-2016 рр.)

РІВЕНЬ НЕЗАДОВОЛЕНОСТІ
ВИКЛАДАННЯМ (%)
(в період 2009-2015, 2010-2016 рр.)

теоретичні дисципліни

клінічні дисципліни

АНОНІМНЕ АНКЕТУВАННЯ

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ II курсу 2015/2016 н.р.
ЩОДО ДИСЦИПЛІН I курсу ПОРІВНЯНО З ДАНИМИ АНКЕТУВАННЯ 2014/2015 н.р.
(СИТУАЦІЯ НА КАФЕДРАХ У 14/15 н.р. ПОРІВНЯНО З 13/14 н.р.)

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	КІЛЬКІСТЬ АНКЕТ		ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ З ДИСЦИПЛІНИ, %		ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЯКІСТЮ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, %		ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ ПРИ СКЛАДАННІ / ПЕРЕСКЛАДАННІ ПМК, ЗАЛІКІВ, %		ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ ПРИ ВІДПРАЦЮВАННІ ЗАНЯТЬ, %	
	15	16	15	16	15	16	15	16	15	16
ІСТОРИЯ МЕДИЦИНИ	398	399	70,9	71,9	76,2	79,7	18,0	2,3	28,6	17,9
УКРАЇНСЬКА МОВА	398	396	56,3	65,9	67,6	77,8	29,2	10,7	35,1	14,6
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ	400	405	63,5	75,6	67,6	77,8	14,6	2,5	25,3	9,8
ЛАТИНСЬКА МОВА	399	400	71,7	80,0	69,9	80,1	18,6	7,5	27,4	10,0
МЕДИЧНА ХІМІЯ	404	404	65,3	78,2	76,6	80,3	6,0	3,0	17,2	2,8
МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ	396	391	65,7	71,4	72,6	76,2	9,8	3,8	8,3	5,4
АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ	402	414	34,3	33,8	45,9	43,1	11,4	18,8	5,5	5,8
ФІЗІОЛОГІЯ	412	410	72,3	65,9	76,2	69,2	8,9	19,0	4,6	5,8
БІОХІМІЯ	402	411	43,8	41,1	54,3	55,1	28,1	11,9	7,7	2,2
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ	549	409	39,5	49,6	29,7	39,2	42,3	30,8	35,3	30,3
ФІЛОСОФІЯ	405	411	62,2	66,3	69,8	74,6	6,4	3,4	4,9	1,2
ІНОЗЕМНА МОВА	408	410	53,0	57,6	60,7	61,5	13,2	17,6	7,3	4,9

АНОНІМНЕ АНКЕТУВАННЯ

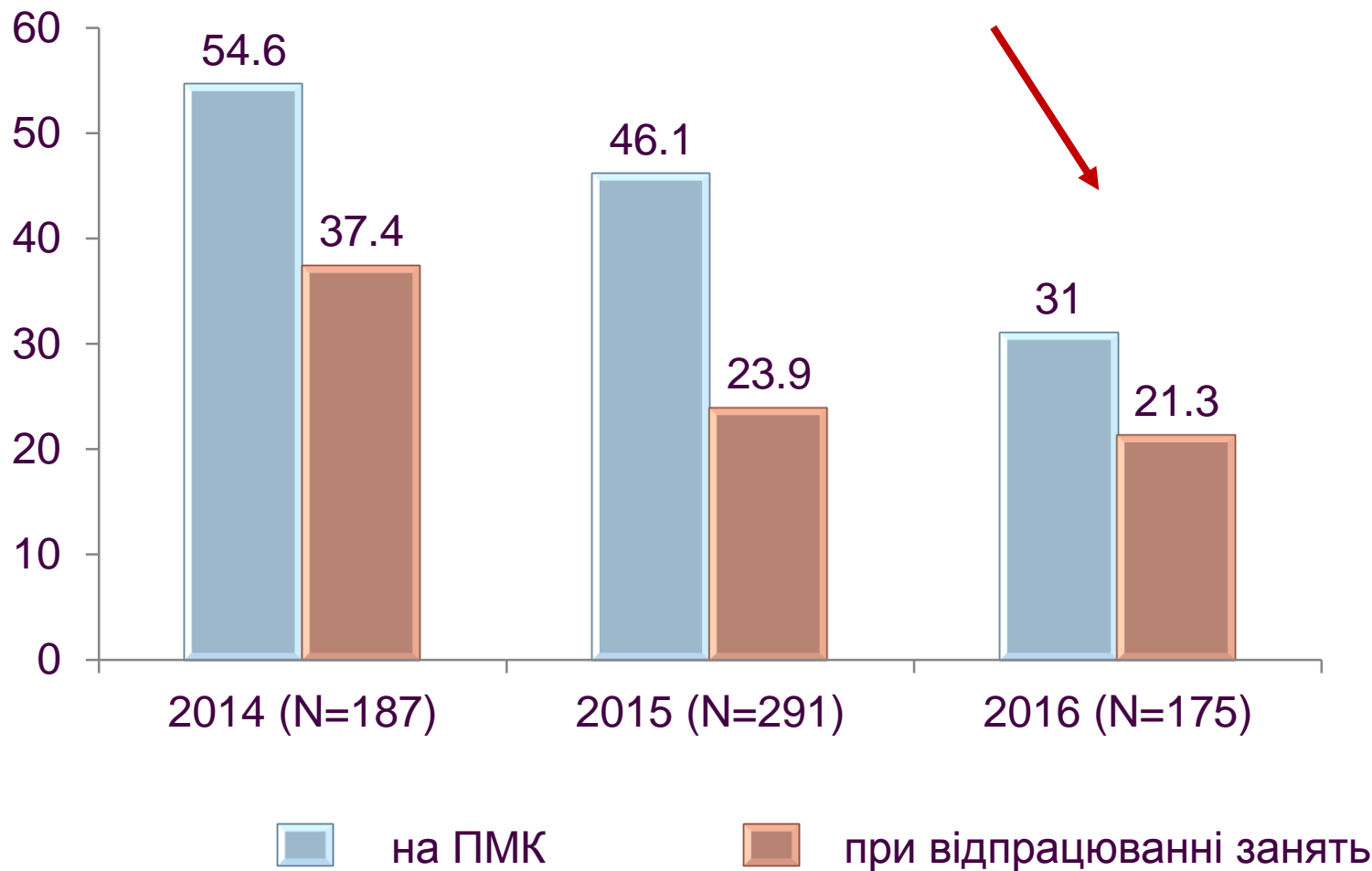
**РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ IV курсу 2015/2016 н.р.
ЩОДО ДИСЦИПЛІН III курсу ПОРІВНЯНО З ДАНИМИ АНКЕТУВАННЯ 2014/2015 н.р.
(СИТУАЦІЯ НА КАФЕДРАХ У 14/15 н.р. ПОРІВНЯНО З 13/14 н.р.)**

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	КІЛЬКІСТЬ АНКЕТ		ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ З ДИСЦИПЛІНИ, %		ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЯКІСТЮ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, %		ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ ПРИ СКЛАДАННІ / ПЕРЕСКЛАДАННІ ПМК, ЗАЛІКІВ, %		ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ ПРИ ВІДПРАЦЮВАННІ ЗАНЯТЬ, %	
	14/15	15/16	14/15	15/16	14/15	15/16	14/15	15/16	14/15	15/16
ПАТОМОРФОЛОГІЯ	406	413	67,4	65,5	59,3	60,8	8,2	7,2	22,5	3,1
ПАТОФІЗІОЛОГІЯ	421	405	62,3	68,4	57,8	59,0	9,3	6,3	20,0	2,9
МІКРОБІОЛОГІЯ	398	407	61,4	62,2	42,5	43,0	21,1	20,7	21,5	8,6
ФАРМАКОЛОГІЯ	390	401	54,8	55,2	46,1	47,0	31,1	32,6	37,2	11,4
ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ (каф. гігієни та екології)	208	215	62,6	67,0	47,2	50,9	3,4	1,4	7,8	0,5

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ за даними анонімного опитування студентів-випускників після державної атестації

СТИКАЛИСЯ З КОРУПЦІЄЮ ЗА 6 РОКІВ НАВЧАННЯ,
у т.ч. ЗА РАХУНОК СТУДЕНТІВ-”ПОСЕРЕДНИКІВ” (%)
(в період 2008-2014, 2009-2015, 2010-2016 рр.)

АСУ "ЕЛЕКТРОННИЙ ДЕКАНАТ"

(заповнення електронних журналів з 01.09.2016 по 19.12.2016)

1 Итого		Итого	72952	91,0%
№		Всего занятий	Проставлено занятия	% проставленных занятий
1	Філософії та соціології	2099	1213	58,00%
2	Навчально-науковий центр УТЦСМ	240	145	60,00%
3	Оториноларингології	369	231	63,00%
4	Психосоматичної медицини і психотерапії	239	159	67,00%
5	Педіатрії №5	606	413	68,00%
6	Менеджменту охорони здоров'я	308	216	70,00%
7	Фтизіатрії та пульмонології	567	431	76,00%
8	Внутрішньої медицини №4	986	782	79,00%
9	Офтальмології	439	348	79,00%
10	Інфекційних хвороб	827	669	81,00%
11	Україністики	3264	2686	82,00%
12	Фармацевтичної, біологічної та токсикологічної хімії	721	591	82,00%
13	Анестезіології та інтенсивної терапії	506	429	85,00%
14	Ендокринології	548	467	85,00%
15	Патологічної анатомії №1	1418	1209	85,00%
16	Внутрішньої медицини №1	1068	914	86,00%
17	Загальної і медичної психології та педагогіки	629	544	86,00%
18	Урології	264	227	86,00%
19	Біології	2539	2207	87,00%
20	Педіатрії №1	993	859	87,00%
21	Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії дитя	266	231	87,00%
22	Анатомії людини	4988	4376	88,00%
23	Аптечної та промислової технології ліків	506	444	88,00%
24	Внутрішньої медицини №2	1072	948	88,00%
25	Організації та економіки фармації	587	518	88,00%
26	Фармакології	1886	1664	88,00%
27	Медичної і біологічної фізики	2550	2288	90,00%
28	Неврології	617	557	90,00%
29	Судової медицини та медичного права	912	817	90,00%
30	Гістології та ембріології	2121	1932	91,00%
31	Мікробіології, вірусології і імунології	1767	1608	91,00%
32	Патофізіології	1808	1651	91,00%
33	Медичної та загальної хімії	1597	1468	92,00%
34	Нейрохірургії	190	174	92,00%
35	Фізіології	2049	1893	92,00%
36	Акушерства і гінекології №1	532	494	93,00%
37	Організації охорони здоров'я та соціальної медицини	563	523	93,00%
38	Пропедевтики внутрішньої медицини №1	707	660	93,00%
39	Терапевтичної стоматології	1068	990	93,00%
40	Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії	1137	1063	93,00%
41	Внутрішніх хвороб стоматологічного факультету	1124	1057	94,00%
42	Внутрішньої медицини №3	727	686	94,00%
43	Педіатрії №4	802	756	94,00%
44	Травматології та ортопедії	264	248	94,00%
45	Хірургії №2	558	523	94,00%
46	Хірургії №4	793	748	94,00%
47	Гігієни праці і професійних хвороб	1012	964	95,00%
48	Гігієни харчування	739	704	95,00%
49	Радіології та радіаційної медицини	1497	1417	95,00%
50	Хірургії №1	788	746	95,00%
51	Клінічної фармакології та клінічної фармації	480	462	96,00%
52	Онкології	458	439	96,00%
53	Хірургії №3	411	393	96,00%
54	Акушерства і гінекології №2	477	463	97,00%
55	Дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стом	1085	1052	97,00%
56	Клінічної імунології та алергології з секцією медичної ген	491	474	97,00%
57	Латинської мови	2544	2478	97,00%
58	Фізичної реабілітації та спортивної медицини	375	365	97,00%
59	Дерматології та венерології	518	508	98,00%
60	Дитячої хірургії	473	465	98,00%
61	Комунальної гігієни та екології людини з секц.гігієни дитя	1142	1116	98,00%
62	Ортопедичної стоматології	1181	1158	98,00%
63	Педіатрії №2	1097	1077	98,00%
64	Пропедевтики внутрішньої медицини №2	845	828	98,00%
65	Акушерства і гінекології №3	584	577	99,00%
66	Біоорганічної та біологічної хімії	2744	2703	99,00%
67	Дитячих інфекційних хвороб	548	545	99,00%
68	Загальної практики (сімейної медицини)	752	744	99,00%
69	Загальної хірургії №1	554	547	99,00%
70	Загальної хірургії №2	650	646	99,00%
71	Іноземних мов	3084	3040	99,00%
72	Медичної інформатики та комп'ютерних технологій	559	554	99,00%
73	Ортодонції пропедевтики ортопедичної стоматології	755	744	99,00%
74	Психіатрії та наркології	492	488	99,00%
75	Гігієни та екології	1594	1588	100,00%
76	Епідеміології	276	276	100,00%
77	Оперативної хірургії і топографічної анатомії	937	937	100,00%
78	Патологічної анатомії №2	487	487	100,00%
79	Педіатрії післядипломної освіти	103	103	100,00%
80	Фармакогнозії та ботаніки	299	299	100,00%
81	Хірургії стоматологічного факультету	508	508	100,00%

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ

Показники діяльності	2014	2015	2016
КОНТИНГЕНТ СТУДЕНТІВ ТА ІНТЕРНІВ	13579	14157	14345
КЛІНІЧНІ КАФЕДРИ	55	59	58
КЛІНІЧНІ БАЗИ – СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВІДДІЛЕННЯ !	138	147	151
■ в середньому на кафедрі	2,5	2,5	2,6

РИЗИКИ:

попри наказу МОЗ України 1997 р.
з доповненнями 2013 р. і постанову
Кабінету Міністрів України 2013 р.,
постійно продовжується намагання
КМДА отримати відшкодування за
оренду і комунальні послуги

ГАЛЬМУЮЧІ ЧИННИКИ: ВІДСУТНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК І, НАВІТЬ, “УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ЛІКАРЕНЬ”

Наказ МОЗ України від 06.07. 2015 р. №408, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15.09.2015 р. №1104/27549
«Про затвердження Типового положення про університетську клініку вищого навчального закладу (закладу післядипломної освіти)»

без цього повноцінна практична підготовка студентів шляхом безпосередньої участі у веденні пацієнтів, що є основою медичної освіти у світі, **НЕМОЖЛИВА**

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ НАВЧАННЯ ВИПУСКНИКАМИ, ЯКІ НЕ ПРИСТУПИЛИ ДО РОБОТИ ЗА ДЕРЖАВНИМ РОЗПОДІЛОМ

Показник	2015		2016		2017
	Чис-ть випускників	Сума, тис. грн	Чис-ть випускників	Сума, тис. грн	Чис-ть випускників
«Недоїзди», всього	12	816,5	18	1 364,8	47
в т.ч. відшкодовано	2	96,1	2	119,1	-
в т.ч. позовні заяви НМУ, з них:	10	720,4	16	1 245,4	-
позитивні рішення судів	4		6		
Відкриття виконавчих проваджень і запити до суду на їх відкриття	3		2		
рішення судів про відмову у стягненні	6 (60%)		4		

ІНІЦІАТИВА МОЗ УКРАЇНИ - 2017

ЩОДО ПІЛОТНИХ ІСПИТІВ ЗА ОРИГІНАЛЬНИМИ ТЕСТАМИ USMLE (США) STEP-2 (ВИПУСКНИКИ) І STEP-3 (ІНТЕРНИ)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: mozd@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

24.03.2017 № 01.6101/594

Ректорам вищих медичних навчальних закладів та закладів післядипломної освіти МОЗ України

Роз'яснення стосовно особливостей проведення оцінювання стану медичної освіти в Україні у порівнянні з міжнародними стандартами, зокрема американськими

Додатково до листа Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2016 року №20/34442 надаємо роз'яснення щодо особливостей проведення у 2017 році оцінювання стану медичної освіти в Україні у порівнянні з міжнародними стандартами, зокрема американськими.

Ініційована МОЗ України програма оцінювання здійснюватиметься на додипломному та післядипломному етапах підготовки лікарів.

І. Оцінювання на післядипломному етапі підготовки

Дата проведення. 28 березня 2017 року (згідно з затвердженням МОЗ України Графіком проведення тестових екзаменів ліцензійних іспитів у 2017 році).

Учасники. Всі лікарі-інтерни, зареєстровані у встановленому порядку Центром тестування при МОЗ України на складання ліцензійного іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

Загальна інформація. До ліцензійного іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» буде включено субтест з надання допомоги при невідкладних станах, який складатиметься із тестових завдань іспиту USMLE (United States Medical Licensing Examination – «Екзамен з Отримання Медичної Ліцензії Сполучених Штатів Америки»).

Для цього із структури змісту ліцензійного іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» відібрано змістові розділи, за якими надання невідкладної

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Відання № 122
від 24.03.2017 р.

4
...оголошуємо на необхідності дотримання вимог NBME щодо повної безпеки екзаменаційних матеріалів під час проведення. Категорично заборонено несанкціоноване повне або часткове та розповсюдження тестових матеріалів будь-якими засобами, створення копій, друкування, фотографування або завантаження їх файлів, а також відтворення з пам'яті або начитування для запису, використання в ході іспиту IFOM, є власністю NBME та захищені правом. Для захисту авторського права будуть вжиті належні заходи, які входить судовий позов. Відповідальність за гарантування повної безпеки екзаменаційних матеріалів лягає на директора Центру тестування при МОЗ України (Булах І.С.) та цього навчального закладу. При тестуванні при МОЗ України для забезпечення порядку оцінювання безпеки екзаменаційних матеріалів рекомендується залучити представників Національної поліції України та внести відповідні зміни до Порядку проведення ліцензійних іспитів. Для керівників вищих навчальних закладів просимо довести до відома студентів зміст цього листа, а також сприяти уповноваженим представникам Центру тестування при МОЗ України у проведенні оцінювання.

Листок на 1 арк.

Міністра

Олександр ЛІНЧЕВСЬКИЙ

Це – поштовх до гармонізації з міжнародними навчальними планами і програмами з дисциплін

ІНІЦІАТИВА МОЗ УКРАЇНИ - 2017

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

01601 м. Київ, Бульвар Т. Шевченка 13
тел.: (044) 234-40-62, факс: (044) 234-92-76

03.02.17 № 120/1-145

На № _____

ЗАСТУПНИКУ
МІНІСТРА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ
О. В. ЛІНЧЕВСЬКОМУ

Шановний Олександр Володимировичу!

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця засвідчує Вам свою глибоку та щирю повагу.

Дозвольте поінформувати Вас, що академічна спільнота Університету повністю підтримує всі міжнародні, державні та галузеві заходи щодо подальшого вдосконалення моніторингу та оцінювання якості вищої медичної освіти на всіх її рівнях, зокрема, важливу ініціативу в.о. Міністра охорони здоров'я України пані Уляни Супрун щодо пілотного використання ліцензійних іспитів для студентів-медиків за оригінальними тестами і методологією «Step» USMLE (США).

Так, **200 тестів** некоректними щодо наявності **грубих помилок** в описі ситуації і варіантів відповідей або **нікчемності** (застаріла з часів СРСР нормативна база організації охорони здоров'я і гігієни, якої не існує в світі) є **35, тобто – 17,5 %**. Хній аналіз наведений у Додатку 1.

Ще більше за **30 тестів** містять архаїчні і невірні назви нозологій – «псеводіагнозів» і застарілі методи діагностики і лікування, які використовувались в СРСР, проте відсутні в сучасних міжнародних настановах і підручниках (Додаток 2).

Переконалим свідченням ганебної для фахової української освітянської спільноти ситуації із контентом українських «псевдо - STEP» є **висвітлення помилок у цих тестах у соціальних мережах нашими студентами!**

Просимо Вас, будь ласка, ознайомитися з постами майбутніх лікарів на Facebook, які містять обґрунтування критичних зауважень із посиланням на авторитетні іноземні джерела (Додаток 3).

Крім того, виявлені викладачами буклети минулого, 2016 року, можуть бути такими, що порушили права окремих випускників, яким могло не вистачити лічених відсотків для складання ліцензійного іспиту і отримання диплому внаслідок формально невірних відповідей на некоректні або нікчемні тести, яких, за нашою експертизою (Додаток 1), було 17,5 % в буклеті.

Звертаємось до Вас, шановний Олександр Володимировичу, з проханням розглянути наступні пропозиції академічної спільноти НМУ імені О.О. Богомольця:

1. Доручити Комісії МОЗ України із змісту освіти і стандартизованої оцінки якості підготовки спеціалістів організувати повторну фахову експертизу відкритої бази ЛП «Крок-2. Лікувальна справа» (2400 тестів) для її термінової корекції і зобов'язати Комісію підвищити вимогливість до контенту екзаменаційного буклету 2017 року.
2. Провести незалежну експертизу визначених нами як некоректних або нікчемних 35 тестів буклету ЛП «Крок-2. Лікувальна справа. 2016» (Додаток 1), за результатами якої переглянути екзаменаційні роботи випускників НМУ імені О.О. Богомольця 2016 р., які за звітом Центру тестування МОЗ України надали 54-60% вірних відповідей і не отримали диплом. Подібний прецедент вилучення частини екзаменаційних тестів, як некоректних, із аналізу в практиці роботи Центру тестування існує.

З глибокою повагою до Вас,

Ректор
член-кореспондент НАМН України,
професор

Катерина АМОСОВА

ПОТРЕБА В ГАРМОНІЗАЦІЇ ОСВІТИ – ДІЙСНО Є!

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

«Зверджую»
Від проєктора з науково-педагогічної
роботи Національного медичного
університету імені О.О.Богомольця
професор
С.Б.Стеченко
«28» 08 2015 р.

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни

підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
кваліфікації «лікар»
напряму 1101 «Медицина»

спеціальності: 7.110101 «Лікувальна справа», 7.110104 «Педіатрія»

(розроблена у відповідності до Навчального плану МОЗ України 2015 р.)

50. B₁₂-фолієводефіцитна анемія: патогенез, клінічні прояви, лабораторні критерії.
51. Гемолітична анемія: класифікація, основні синдроми, лабораторні критерії.
52. Хронічні лейкози: основні синдроми, картина крові.
53. Гемofilія: класифікація, основні клінічні прояви, лабораторна діагностика.
54. Тромбоцитопенічна пурпура (хвороба Верльгофа): основні клінічні прояви, лабораторна діагностика.
55. Геморагічний васкуліт (хвороба Шенляйн-Геноха): основні клінічні прояви, лабораторна діагностика.
56. Цукровий діабет: класифікація, основні симптоми та синдроми, лабораторна діагностика.

Комплекти практичних завдань формуються безпосередньо з переліку практичних навичок, якими має опанувати студент під час вивчення кожного з двох модулів дисципліни, що являють собою стандартизовані за методикою виконання практичні роботи.

Перелік практичних навичок, які має засвоїти студент при вивченні модуля № 1: «Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб»:

1. Провести розпитування хворого. Зробити висновок щодо отриманих анамnestичних

26. Визначити нижню межу шлунка, оцінити отримані дані.
27. Визначити наявність рідини у черевній порожнині, дати клінічну оцінку.
28. Провести вимірювання артеріального тиску на верхніх кінцівках, оцінити отримані дані.
29. Провести вимірювання артеріального тиску на нижніх кінцівках, оцінити отримані дані.
30. Провести порівняльну перкусію легень і визначити клінічне значення симптомів.
31. Провести топографічну перкусію легень, визначити діагностичне значення симптомів.
32. Визначити активну рухомість нижнього краю легень, оцінити діагностичне значення симптомів.
33. Провести перкурторне дослідження серця, визначити межі відносної тупості серця.

- дати клінічну оцінку.
34. Провести перкурторне дослідження серця, визначити межі абсолютної тупості серця, дати клінічну оцінку.
35. Методом перкусії визначити ширину судинного пучка, оцінити отримані дані.
36. Методом перкусії визначити межі печінки, оцінити діагностичне значення симптомів.
37. Методом перкусії визначити межі селезінки, дати клінічну оцінку.
38. Провести аускультацию легень, визначити кількісні та якісні зміни дихання, дати клінічну оцінку.
39. Провести аускультацию легень, визначити додаткові дихальні шуми, дати клінічну оцінку.
40. Провести дослідження бронхофонії, дати клінічну оцінку.
41. Провести аускультацию артерій, визначити діагностичне значення симптомів.
42. Провести аускультацию серця, визначити зміни його тонів, дати клінічну оцінку.
43. Провести аускультацию серця, визначити діагностичне значення шумів серця.
44. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням автоматизму серця.
45. Проаналізувати ЕКГ хворого із порушенням збудливості серця. Провести диференціальну діагностику екстрасистол.
46. Проаналізувати ЕКГ хворого із порушенням провідності серця.
47. Проаналізувати ЕКГ хворого із комбінованим порушенням збудливості та провідності серця.
48. Проаналізувати ФКГ хворого із вадою серця.

ПОТРЕБА В ГАРМОНІЗАЦІЇ ОСВІТИ – ДІЙСНО Є!

4.7. Перелік практичних навичок для підсумкового модульного контролю з модулю 1 „Основні обов’язки та професійні дії медичної сестри терапевтичного відділення”

1. Провести облік медикаментозних засобів в маніпуляційному кабінеті.
2. Виписати сильнодіючий або наркотичний засіб.

22. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати методику закапування крапель в очі та закладання мазі в кон’юнктивальний мішок.
23. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати методику застосування гірчичників.
24. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати методику застосування медичних банок.
25. Продемонструвати методику подання зволоженого кисню хворому.
26. Продемонструвати методику користування різними типами інгаляторів.

13.09.2017 Alternative medicine: an update on cupping therapy | QJM: An International Journal of Medicine | Oxford Academic

Article Navigation

QJM AN INTERNATIONAL JOURNAL OF MEDICINE

OXFORD ACADEMIC

QJM

Alternative medicine: an update on cupping therapy

B. Chen; M.-Y. Li; P.-D. Liu; Y. Guo; Z.-L. Chen

QJM (2015) 108 (7): 523-525. DOI: <https://doi.org/10.1093/qjmed/hcu227>

Published: 15 November 2014

Abstract

To know the research progress of cupping therapy all over the world, the authors analyze the research of cupping therapy in recent 5 years. It indicates that cupping therapy can be applied to extensive curable disease, but has poor clinical evidence. Some improvements in the mechanism research of cupping therapy have been made, but it needs further research. The adverse events of cupping therapy attract attention. The standardization of cupping therapy has emerged.

Topic: alternative medicine, cupping, adverse event

Issue Section: Review

Introduction

Cupping therapy is a traditional medical technology with thousands of years. It is a significant component of complementary and alternative medicine in the world as acupuncture. It is very popular in many countries, especially in China, Korea, Japan and Saudi Arabia. This article is intended to analyze the progress and state of cupping therapy in recent 5 years.

Search of research

Cupping therapy. The biomechanical holds in some areas, situation. In some imbalances and might m. Cupping seems to modulation of cellular part ies red blood cell and has an effect on anemia caused by chronic kidney diseases.¹⁰ There is also a significant reduction in blood sugar in diabetic patients after cupping.¹¹ However, one research has found that wet cupping has no effect on serum high-sensitivity C-reactive protein and heat shock protein 27 of patients with metabolic syndrome.¹²

The adverse events of cupping therapy attract attention

It is reported that anemia, factitial panniculitis and herpes viral infection are the most frequent adverse events in the observational studies.¹³ A case has been reported that unexpected lumbar abscess due to scarification wet cupping.¹⁴ Cupping is related to post-inflammatory hyperpigmentation¹⁵ and keloid.¹⁶ Cupping therapy may be harmful for eczema.¹⁷ A 47-year-old woman with epidural abscess is a possibility when applying cupping and acupuncture.¹⁸ Cupping of the cervical area may cause a hemorrhagic stroke by an acute rise in blood pressure.¹⁹ These adverse events probably depend on misoperation, relaxed disinfection and risky operation site. It should pay close attention to the safety of cupping therapy.

The emergence of standardization of cupping therapy

The standardization of cupping therapy will reduce the occurrence of adverse events, and it is in favor of promotion of cupping therapy. So the ideology of cupping therapy

[Skip to Main Content](#)

<https://academic.oup.com/qjmed/article-lookup/doi/10.1093/qjmed/hcu227>

324

«Атеросклероз та артеріосклероз
Ішемічна хвороба серця»: чому цей розділ
у новому національному підручнику
«Патоморфологія» не варто рекомендувати
для навчання студентів*

К. М. Амосова

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

Додатковий атеросклероз й артеріосклероз із супутнім коронарним атеросклерозом як ішемічна хвороба серця
ISSN 1727-5717. Серце і судини. – 2016. – №3. – С. 52–52.

РЕЦЕНЗІЇ

Патоморфологія кардіоміопатій:
погляд на проблему у світі
і його відображення в новому національному
підручнику «Патоморфологія»*

К. М. Амосова

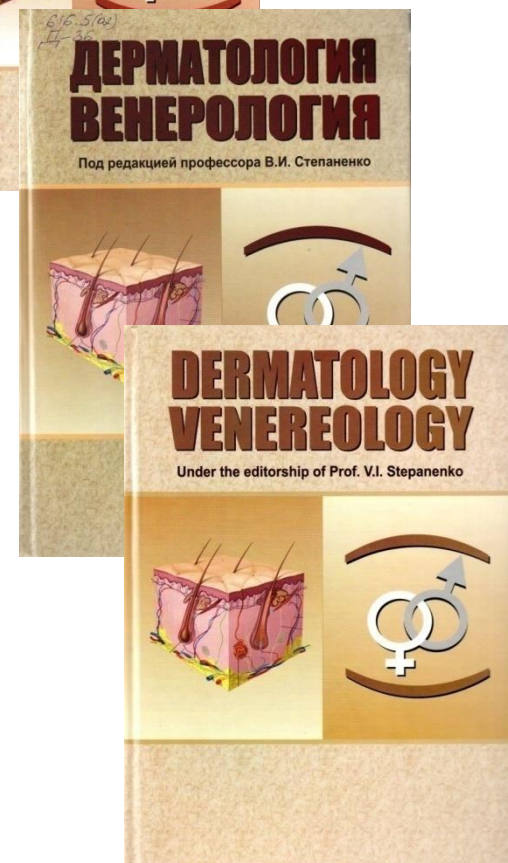
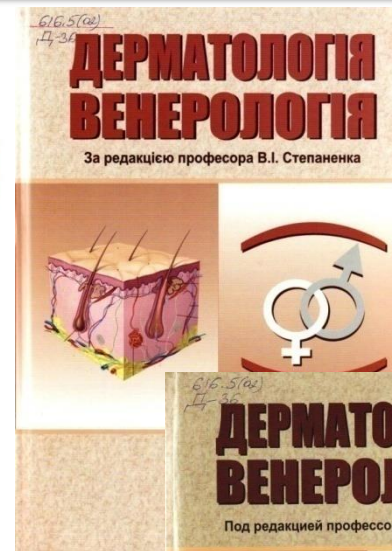
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

Після появи в 1980 р. першого міжнародного консенсусу ВООЗ і Міжнародного товариства та федерації кардіологів [29], присвяченого визначенню патоморфології та класифікації кардіоміопатій

повідному розділі нового національного підручника з патоморфології [2] (В.П. Терещенко, 2015) згідно з міжнародними консенсусами й рекомендаціями певної тематики і що виступає як своєрідна

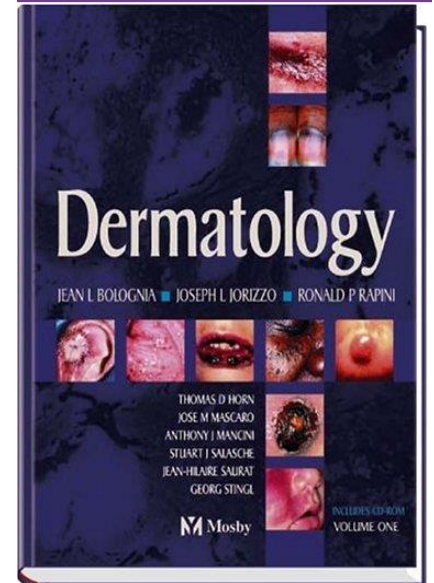
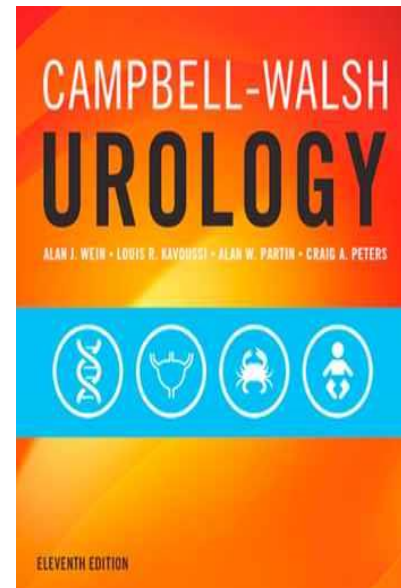
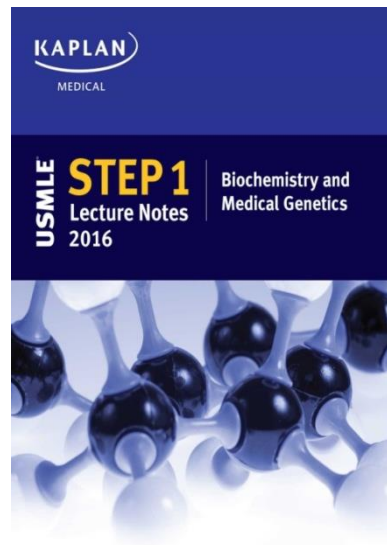
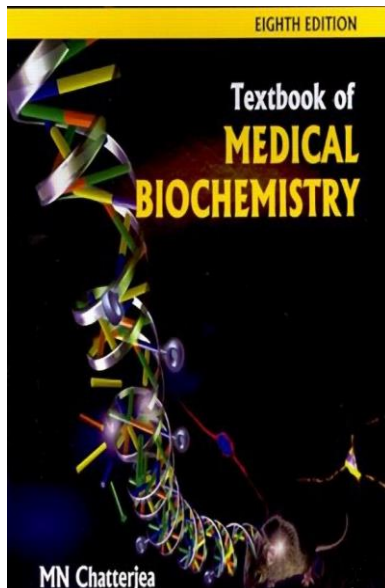
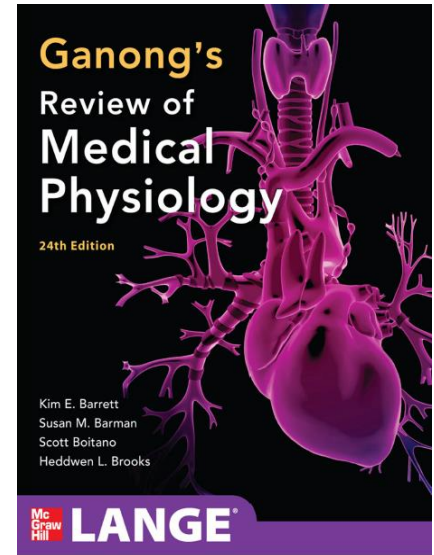
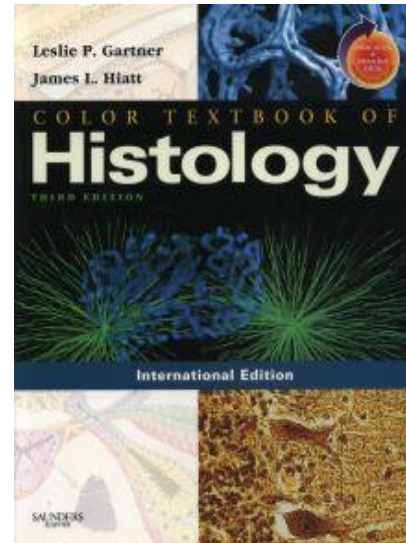
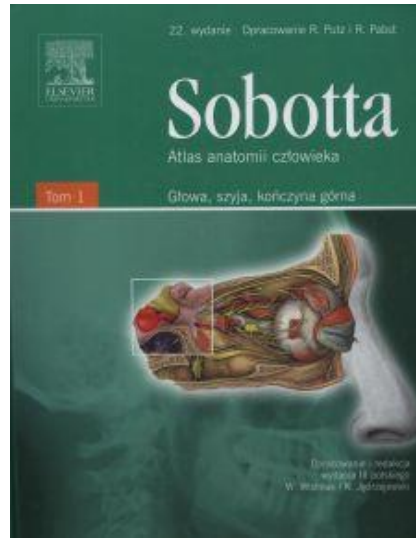
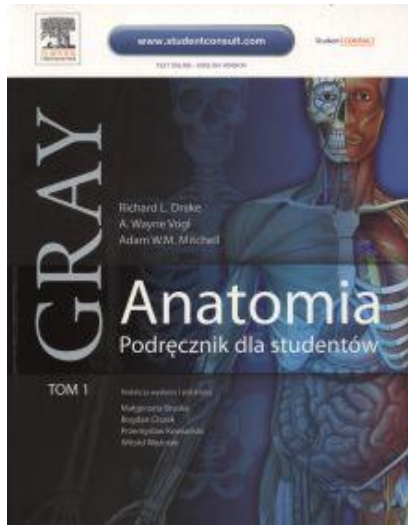

ВІД ПЕРШИХ УКРАЇНОМОВНИХ ПІДРУЧНИКІВ ОПОРНИХ КАФЕДР В ПЕРЕКЛАДІ НА АНГЛІЙСКУ МОВУ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ....

... ДО АПРОБОВАНИХ СВІТОМ МІЖНАРОДНИХ ПІДРУЧНИКІВ В ПЕРЕКЛАДІ НА УКРАЇНСЬКУ

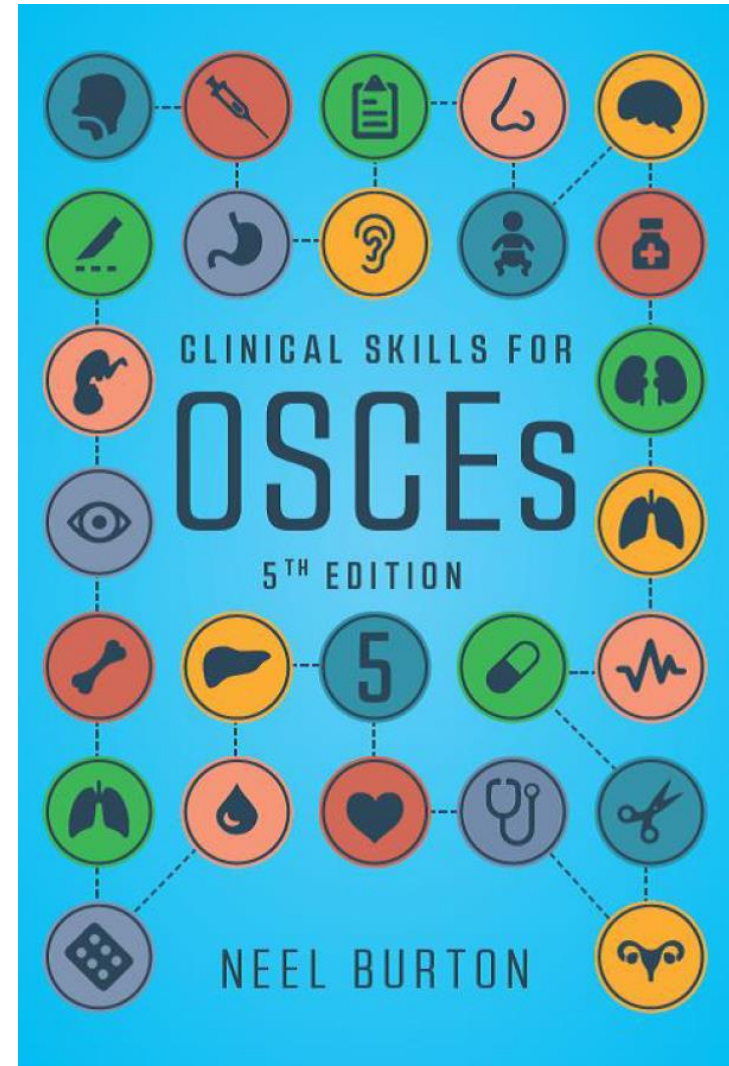

ВЕКТОР НА ОБ'ЄКТИВІЗОВАНІ СТРУКТУРОВАНІ КЛІНІЧНІ ІСПИТИ (ОСКІ)

Для уніфікованого засвоєння і ліцензійного контролю практичних навичок і компетентностей на фантомах і “стандартних пацієнтах”, гармонізованого із міжнародним

- ОСКІ-1 – завершення III курсу
- ОСКІ-2 – завершення додипломного навчання
- ОСКІ-3 – інтернатура

ПРОПОЗИЦІЇ

- Забезпечити державну підтримку виконання міськими органами влади норм діючої законодавчої бази відносно неприйнятності орендних відносин між ВМНЗ України і комунальними закладами охорони здоров'я і сприянню створенню на базі комунальних клінічних лікарень університетських лікарень
- Визнати на державному рівні як стратегічну ціль і опрацювати шляхи виконання Наказу МОЗ України від 06.07.2015 № 408 щодо створення університетських клінік, зокрема, на базі закладів охорони здоров'я державної форми власності, в т.ч. відомчих, із збереженням бюджетного фінансування
- Сприяти на державному рівні імплементації Закону України “Про вищу освіту” в частині надання ВМНЗ України фінансово-економічної та господарської автономії
- Забезпечити на державному рівні імплементацію Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо працевлаштування випускників” від 06.10.2016 № 1662-VIII, який скасовує державний розподіл випускників ВМНЗ України

ПРОПОЗИЦІЇ

- Скоординувати зусилля ВМНЗ України щодо створення або перегляду і прийняття проектів нових державних стандартів з підготовки магістрів медицини і спеціальностей, що з нею пов'язані, а також навчальних планів і програм, які гармонізовані з міжнародними
- Підтримати стратегію щодо забезпечення навчального процесу адаптованими перекладами базових міжнародних підручників
- Підтримати подальший розвиток триступеневої системи ліцензійних іспитів з використанням для тестової частини оригінальних тестів і методології STEP-1,2,3 USMLE США і оцінкою клінічних компетентностей за міжнародною системою OSKE 1,2,3
- Усунути некоректні і застарілі тести у відкритих базах «Крок» і збільшити контроль над якістю екзаменаційних буклетів - 2017

ГІПОКРАТ ПРО ПРОФЕСІЮ ЛІКАРЯ

**“Життя – коротке,
наука – безмірна,
нагода – швидкоплинна,
досвід – ненадійний,
рішення – складні”**

“Афоризми”, #1

Цитата – за N. Burton, “OSCEs”, 5th ed.